

GEZONDHEIDSZORG

EEN BASISRECHT DAT BOTO PROBEERT WAAR TE MAKEN

Gezondheidszorg is een fundamenteel recht voor iedereen. In Boto en omstreken, provincie Zuid-Ubangi (DRC), blijft dat recht echter moeilijk bereikbaar voor velen. Families verliezen te vaak dierbaren door financiële beperkingen, grote afstanden of tekorten in het lokale gezondheidscentrum. Ziekte en dood zijn er pijnlijk alledaags.

Aloïs, landcoördinator van Congodorpen, vertelde me enkele weken geleden nog: "Je weet dat iemand wél geholpen had kunnen worden als de omstandigheden anders waren. Dat gevoel van machteloosheid weegt zwaar in de gemeenschap."

Toch blijven de inwoners van **Boto** niet bij de pakken neerzitten. Onder leiding van Mathilde werkt de mutualiteit van Boto met hart en ziel om zorg dichterbij de mensen te brengen én de kwaliteit ervan te verbeteren. Hun geloof in de kracht van solidariteit is groot: **een sterke mutualiteit kan levens veranderen.**

Bibi is een echt voorstander van de mutualiteit: "Mijn eerste 4 bevallingen waren verschrikkelijk: ze vonden plaats op een zeer

slechte bevallingstafel en dat in al even slechte omstandigheden. Ondertussen werd ik lid van de mutualiteit en het verschil met mijn laatste bevalling was enorm. Deze kostte slechts 1000 Congolese frank in plaats van 7000 en gebeurde in veel betere omstandigheden. Buitengewoon! Ik hou van de mutualiteit."

Dankzij de steun van Congodorpen en de comités zijn inmiddels:

- **51.228 leden** aangesloten aan de mutualiteit in Bwamanda,
- **15.748 leden** in Boto,
- waardoor **in totaal 66.976 leden** eindelijk gebruik kunnen maken van basisgezondheidszorg.

Dat maakt een **levensbelangrijk verschil**. Maar het werk is nog niet af. In Boto wonen naar schatting 246.264 inwoners, van wie velen pas in uiterste nood een beroep kunnen doen op zorg. De mutualiteit werkt daarom aan twee fronten: enerzijds **toegang** verbeteren voor de bevolking, anderzijds de **kwaliteit** van zorg instellingen versterken. Ze investeren in onderhoud, basisvoorzieningen, medicatie en materiaal. Maar structurele tekorten, zoals water en elektriciteit, blijven een groot obstakel. Een echo zonder stroom? Onmogelijk. "En zo blijven artsen ondanks hun kennis soms machteloos," besluit Aloïs.

De gemeenschap gelooft in de mutualiteit - en wij met hen

Inwoners vertellen hoe de mutualiteit hen opnieuw vertrouwen geeft: het gevoel dat zorg niet onbereikbaar hoeft te zijn. Hoe meer families lid worden, hoe sterker de mutualiteit wordt, en hoe meer mensen geholpen kunnen worden.

Mathilde, voorzitter van de mutualiteit van Boto, benadrukt hoe essentieel bewustmaking is: "Veel dorpen kennen de mutualiteit nog niet. We willen iedereen bereiken — niemand mag achterblijven. Maar daarvoor missen we middelen."

Het comité wil een grote sensibilisatiecampagne opzetten en heeft steun nodig voor:

- luidsprekers en megafonen
- affiches en folders
- vervoer naar afgelegen dorpen
- vrijwilligers en campagnevoerders

Met jouw gift kan de mutualiteit groeien — zodat het recht op zorg niet langer een luxe is, maar een reële optie voor iedereen.

GEZONDHEIDSZORG: WANNEER EEN BASISRECHT TOCH EEN LUXE BLIJKT

CONGO DORPEN

Verschijnt driemaandelijks • Editie december 2025
afgiftekantoor Leuven 1 • P708635

Scan en doneer met Payconiq by Bancontact

Open je banking app op je smartphone en scan deze QR-code voor een snelle donatie!

Wist je dit?

- Met **40 euro** kunnen een hele familie zich aansluiten aan een ziekenfonds.
- Met **100 euro** kan de mutualiteit van Boto een megafoon, affiches en folders kopen.
- Met **500 euro** kan een vrouw een prenatale consultatie doen.
- Met **1000 euro** ondersteun je de bouw en uitrusting van een nieuw gezondheidscentrum.

Steun onze acties en doe een gift! IBAN BE27 7855 4290 6173

Giften zijn fiscaal aftrekbaar vanaf 40 euro per jaar! Vergeet niet ons uw rijksregisternummer door te geven, zodat we uw fiscaal attest kunnen opstellen. Dit attest wordt u in het eerste kwartaal van het jaar toegestuurd.

CONGODORPEN

Blijde Inkomststraat 50, 3000 Leuven
congodorpen@congodorpen.org - www.congodorpen.org
Verantwoordelijke uitgever: Marthe Vantuyghem

Met de geweldige steun van:

OPINIE door Marthe Vantghem

Individualisme en empowerment: lessen uit Congo

Eind oktober reisde ik naar de DRC - naar Kinshasa en vervolgens naar Zuid-Ubangi – in het kader van een partnerbezoek. Als communicatieverantwoordelijke bij Congodorpen deel ik graag een glimp van mijn indrukken met jullie.

Bij aankomst in Kinshasa voelde ik me meteen welkom dankzij collega's Aloïs en Veronique. De bruisende dynamiek van de stad en de opvallende verbondenheid tussen mensen stonden sterk in contrast met het individualisme dat ik als inwoner in Brussel regelmatig ervaar. Theorieën over de dialectiek tussen stedelijke anonimiteit en dorpsverbondenheid, die vaak werden aangehaald tijdens mijn studies in sociologie, leken hier veel minder toepasselijk. Het besef groeide dat die kaders wellicht vooral gevormd zijn door een witte, Europees georiënteerde blik.

De reis ging verder naar Gemena en Bwamanda, langs terracottarode wegen en weelderige natuur. Op verschillende plekken in de provincie voerde ik gesprekken met bewoners en lokale comités. Vooral de vrouwen lieten een diepe indruk op me na. Waar ik onbewust een onderdanige positie had verwacht, ontmoette ik net zelfverzekerde "mamans" die openlijk spraken over alfabetisering, ondernemerschap en de drempels die ze ervaren door de mannen in hun dorp.

Zo verkondigde een vrouw in het openbaar, omringd door zeker vijftig mensen (voornamelijk mannen), dat mannen zich schamen om met vrouwen in de alfabetiseringsklas te zitten. Haar uitspraak verraste me. Ik dacht dat dit eerder een onuitgesproken realiteit was, en vroeg me af waar mijn vooroordeel vandaan kwam — uit de media, mijn sociologiestudies, hun focus op witte feministische perspectieven? De vrouw vertelde dat zij en haar vriendinnen willen ondernemen, maar niet weten hoe te beginnen — een vraag die ons programma misschien nog niet volledig beantwoordt. Het gesprek opende mijn blik. Wat in België 'vrouwenempowerment' heet, kan in Congo iets heel anders betekenen. Ook mijn kijk op samenlevingsvormen verschoof: polygynie, die ik vroeger als puur onrecht zag, begrijp ik nu beter binnen contexten waar grote gezinnen status geven en vrouwen taken delen. Hoewel ik het niet verdedig, besef ik dat er meer nuance schuilt achter zulke praktijken.

Individualisme en empowerment zijn vertrouwde begrippen in mijn studies en in België, maar deze reis leerde me hoe verschillend ze elders ingevuld worden. Het is duidelijk dat zulke concepten niet universeel zijn, maar gevormd worden door context, geschiedenis en cultuur. Dat besef neem ik mee in mijn verdere werk bij Congodorpen.

PARTNERSTORIES

Faire prijzen Koffie update!

November in Kondonga staat volledig in het teken van koffie: de eerste oogst is binnen en de verwerking in het nieuwe wasstation is gestart. Maar wat volgt daarna? Na de verwerking moet de koffie verkocht worden - en precies daar wringt het.

Najla, directrice van Congodorpen, vertelt: "Dankzij het wasstation en het boerencoöperatief kunnen boeren in Zuid-Ubangi hoogwaardige koffie produceren. In theorie zou dat hun inkomen moeten verhogen, maar voorlopig is dat nog niet zo."

Veel mensen denken dat Congolese koffie nauwelijks bestaat op de markt, maar in buurlanden zoals Congo-Brazzaville, Kameroen en de Centraal-Afrikaanse Republiek wordt ze wel degelijk verkocht. Zo gebeurt het dat koffiekopers reizen naar Zuid-Ubangi om er boeren een klein voorschot aanbieden in ruil voor de volledige toekomstige oogst. Boeren aanvaarden dit uit nood: het geeft hen zekerheid én bespaart transportkosten — een grote last gezien de slechte staat van de wegen daar. Najla glimlacht: "Een Congolees kiest liever 50 euro vandaag dan 500 euro volgende week."

Boer Bertin, voorzitter van coöperatief Nsaiya, benadrukt het belang van samenwerken: "Samen kunnen we grotere hoeveelheden kwalitatieve koffie aanbieden en een eerlijke prijs onderhandelen." Het coöperatief gaat momenteel

dan ook op zoek naar een koper die hun gezamenlijke oogst wilt opkopen. Maar de hindernissen blijven groot. "Transport is een blijvend probleem. Als de bessen niet binnen 24 uur gewassen worden, gaat de oogst verloren. In zo'n uitgestrekte regio is dat een enorme uitdaging", vertelt Bertin. Net daarom heeft het coöperatief steun nodig. Met extra middelen kunnen boeren hun oogst tijdig vervoeren, verliezen beperken en hun weg naar kwaliteitskoffie én een faire prijs veiligstellen. Steun hen mee in dit traject.

NEWS

Bedankt Kontich!

Hartelijk bedankt aan de leerlingen van het Sint-Rita Kontich; met hun bake-sale steunden zij Congodorpen met bijna 400 euro! Solidariteit verwarmt, gemeenschappen groeien.

IMAGINE: 22 november, wat een avond!

Jullie aanwezigheid, samen met de panelleden, de expo en de muziek, maakte het echt onvergetelijk. Het verwarmt ons Congodorpen-hart helemaal. Foto's volgen!

Strips te koop!

Wil jij je familie of vrienden verrassen met een boeiend kerstcadeautje? Koop een Lumumba strip via deze QR code!

Mmm... Appels!

In Midelt heeft het boeren coöperatief een eerste succesvolle appelverkoop gehad!

Merry Christmas!

Het team van Congodorpen wenst u fijne kerstdagen en een sprankelend 2026! Tussen Kerst en Nieuwjaar nemen ook wij even de tijd om met onze dierbaren te zijn.